

Číslo konania: KPUZA-2021/67-5/17729/KOP
Vybavuje/telefón: Mgr. Tomáš Kopták, PhD., 041/2452827, tomas.koptak@pamiatky.gov.sk
Žilina, dátum: 08. 03. 2021

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa ustanovenia § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) v súvislosti s plánovanou realizáciou stavby **„Prípojka pre nemocnicu budúcnosti Martin“** líniová stavba na pozemkoch v k. ú. Priekopa, Záturčie a Martin **rozhodol** podľa § 35 ods. 7 v spojitosti s § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona

o povinnosti vykonať pamiatkový archeologický výskum a o druhu, rozsahu a spôsobe jeho vykonania.

Krajský pamiatkový úrad Žilina zároveň v zmysle § 39 ods. 1 pamiatkového zákona a vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu, ukladá stavebníkovi – Univerzita Komenského v Bratislave, Šafárikové námestie 6, 818 06, IČO: 00 39 78 65 zabezpečiť vykonanie pamiatkového archeologického výskumu, ku ktorému určuje nasledujúce podmienky na jeho vykonanie:

- a) **Druh výskumu:** podľa § 35 ods. 4 písm. b) pamiatkový archeologický výskum záchranný.
- b) **Miesto a rozsah výskumu:** výskum bude prebiehať v rozsahu líniovej stavby „Prípojka pre nemocnicu budúcnosti Martin“ na pozemkoch v k. ú. Priekopa, Záturčie a Martin
- c) **Spôsob vykonávania pamiatkového archeologického výskumu:**
 - *Formou sledovania výkopových prác preukázateľným spôsobom (GPS zaznamenávanie trás osôb vykonávajúcich sledovanie výkopových prác) jednotlivých výkopov pre polozenie optického kábla. V prípade zachytenia relevantných archeologických situácií ich preskúmať len v rozsahu rozmerov, aké majú jednotlivé výkopy stanovené v projektovej dokumentácii a pri ich výskume použiť aj detektor kovov.*
 - *Vyzdvihnuté budú všetky archeologické nálezy v zmysle definície § 2 ods. 5 pamiatkového zákona.*
 - *Všetky zistené skutočnosti budú podrobne zdokumentované formou začistenia, grafickej a fotografickej dokumentácie vrátane ich geodetického zamerania.*
- d) **Nakladanie s nálezmi z archeologického výskumu:**
 - Archeologické nálezy sú vlastníctvom Slovenskej republiky podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona.
 - Právnická osoba oprávnená vykonávať archeologické výskumy je povinná archeologické nálezy držať a chrániť až do ich odovzdania, prevodu vlastníckeho práva alebo prevodu správy podľa § 40 ods. 8 a 9 pamiatkového zákona.
- e) **Pri zabezpečení archeologického výskumu je stavebník ďalej povinný:**

- **Zabezpečiť vykonanie archeologického výskumu právnickou osobou oprávnenou vykonávať archeologické výskumy** podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona.
- **Zabezpečiť**, aby osoba vykonávajúca archeologický výskum **oznámila** Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **začatie tohto výskumu najmenej 5 dní vopred a ukončenie terénnej časti tohto výskumu bezodkladne**.
- Zabezpečiť v harmonograme stavby (jej prípravy a realizácie) vhodné časové a organizačné podmienky na realizáciu archeologického výskumu.
- **Doručiť kópiu tohto rozhodnutia po nadobudnutí právoplatnosti oprávnenej osobe**, ktorá bude vykonávať archeologický výskum.
- **Zabezpečiť**, aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **spracovala výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** v zmysle § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
- **Zabezpečiť**, aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **predložila podľa § 39 ods. 10 výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky v Bratislave, ktorý k nemu vydá osobitné stanovisko.
- **Zabezpečiť** podľa § 39 od. 11 bezodplatné **odovzdanie výskumnej dokumentácie z archeolo-gického výskumu** spolu so stanoviskom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky **Krajskému pamiatkovému úradu Žilina a Archeologickému ústavu SAV v Nitre v lehote do 60 dní od ukončenia terénnej časti** archeologického výskumu.
- **Zabezpečiť preukázateľným spôsobom oboznámenie s podmienkami rozhodnutia všetky subjekty zúčastňujúce sa na realizácii stavby.**

ODÔVODNENIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina začal v súlade s ustanovením § 18 správneho poriadku ex offio správne konanie vo veci vydania rozhodnutia o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový archeologický výskum a o druhu, rozsahu a spôsobe vykonania pamiatkového archeologického výskumu podľa § 35 ods. 7 v spojitosti s § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona v súvislosti s plánovanou stavbou „Prípojka pre nemocnicu budúcnosti Martin“ na pozemkoch v k. ú. Priekopa, Záturčie a Martin. Stavebníkom je Univerzita Komenského v Bratislave, Šafárikové námestie 6, 818 06 Bratislava (ďalej len „stavebník“), ktorú v správnom konaní zastupovala spoločnosť EGEM s.r.o. organizačná zložka, Bystrická cesta 5646/55B, 034 01 Ružomberok.

Podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum podľa odseku 4 rozhoduje krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, z vlastného podnetu, na základe žiadosti vlastníka alebo správcu. Krajský pamiatkový úrad bezodkladne zašle rozhodnutie o vykonaní pamiatkového výskumu stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

Podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona druh, rozsah, spôsob vykonávania pamiatkového výskumu a nakladanie s nálezmi určí vo svojom rozhodnutí krajský pamiatkový úrad.

Keďže predmetná líniová stavba zasahuje množstvo pozemkov v troch katastroch, kde je viac ako 10 vlastníkov, Krajský pamiatkový úrad Žilina na doručovanie použil inštitút verejnej vyhlášky. Podľa § 44 ods. 4 pamiatkového zákona ak je v správnom konaní počet účastníkov väčší ako desať, správny orgán môže doručovať písomnosti účastníkom konania verejnou vyhláškou.

Oznámenie o začatí konania bolo vyvesené po dobu 15 dní na úradnej tabuli mesta Martin, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin, na úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina, úradnej elektronickej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina a na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli www.slovensko.sk. Spolu s oznámením odoslal Krajský pamiatkový úrad Žilina aj podklady rozhodnutia. Ku konaniu neboli vznesené žiadne návrhy a pripomienky.

Krajský pamiatkový úrad Žilina po preskúmaní projektovej dokumentácie predmetnej líniovej stavby a po preštudovaní podkladov rozhodnutia (vyznačenie známych archeologických nálezísk a miest s archeologickým potenciálom v blízkosti predmetnej stavby, vyznačenie pamiatkových zón mesta Martin a vyznačenie najbližších historických území do súčasnej ortofotomapy) rozhodol podľa § 35 ods. 7 v spojitosti s § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona, že v súbehu s realizáciou stavby je nevyhnutné realizovať pamiatkový archeologický výskum.

Predmetná stavba predstavuje rozsiahlu líniovú stavbu prechádzajúcu cez tri katastrálne územia – Priekopa, Záturčie a Martin. Jej trasa prechádza v blízkosti niekoľkých archeologických nálezísk; v jednom prípade v bezprostrednej blízkosti, resp. možno priamo cez archeologické nálezisko – zaniknutú stredovekú dedinu neďaleko polohy Malá hora. Z vyššie zmieneného podkladu rozhodnutia, ktoré bolo súčasťou oznámenia, je zrejmé, že na území mesta Martin je hustá koncentrácia archeologických nálezísk. Tie pochádzajú z rôznych dejinných období – od praveku až po začiatok 20. storočia. To dohromady vytvára vysoký predpoklad, že pri realizácii predmetnej líniovej stavby dôjde k narušeniu a odkrytiu archeologických nálezov a archeologických nálezísk.

Podľa § 36 ods. 1 pamiatkového zákona archeologický výskum na účely pamiatkového zákona je súhrn odborných nedeštruktívnych metód a deštruktívnych metód a techník zameraných na vyhľadávanie, identifikáciu, vyhodnocovanie, dokumentáciu, evidenciu alebo na záchranu archeologického náleziska, archeologického nálezu alebo nálezovej situácie, ako aj na vyhľadávanie a zber archeologických nálezov na povrchu zeme, v zemi a pod vodou.

Podľa § 35 ods. 3 pamiatkového zákona sa pamiatkový výskum podľa zamerania (druh výskumu) člení na umelecko-historický výskum, architektonicko-historický výskum, urbanisticko-historický výskum a archeologický výskum.

Podľa § 35 ods. 4 pamiatkového zákona sa pamiatkový výskum podľa časového hľadiska člení na predstihový výskum, ktorý sa vykonáva pred začiatkom obnovy, stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti s cieľom zistiť a preskúmať pamiatkové hodnoty, výskyt vecí pamiatkovej hodnoty alebo archeologických nálezov a na záchranný výskum, ktorý sa vykonáva pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti, pri zosuvoch pôdy, eróznej činnosti a v dôsledku inej prírodnej činnosti s cieľom zachrániť nájdené veci pamiatkovej hodnoty.

Vzhľadom na to, že ide o ochranu archeologických nálezov a nálezísk ako druh archeologického výskumu určil Krajský pamiatkový úrad Žilina podľa § 39 ods. 1 v spojitosti s § 35 ods. 3, ods. 4 písm. b) pamiatkového zákona pamiatkový archeologický výskum záchranný, pretože ide o rozsiahlu líniovú stavbu vedúcu cez tri katastrálne územia, ktorú považuje Krajský pamiatkový úrad Žilina za potrebné preskúmať formou sledovaním výkopových prác, keďže stavebné práce priamo narušia podložné vrstvy predmetnej plochy. Vzhľadom na to, že je dôvodný predpoklad, že nálezy a náleziská sa môžu nachádzať v trase takmer celej stavby, predmetom pamiatkového archeologického výskumu je trasa celej líniovej stavby podľa projektovej dokumentácie. Bez realizácie pamiatkového výskumu by prišlo k narušeniu alebo neodvratnému zničeniu dôležitých kultúrnych vrstiev a archeologických nálezov – objektov alebo predmetov rôznej hmotnej povahy, napr. zvyškov starších architektúr, stavebného materiálu, fragmentov keramiky, mincí, kostrových pozostatkov.

Ako druh archeologického výskumu určil Krajský pamiatkový úrad Žilina podľa § 35 ods. 4 písm. b) pamiatkového zákona záchranný archeologický výskum, pretože ide miestami o plochu, ktorá už bola

v priebehu 20. storočia poznačená stavebnými zásahmi, zároveň k druhu stavby považuje takýto druh výskumu – sledovanie výkopových prác – za najviac adekvátny. V prípade zachytenia relevantných archeologických situácií zároveň považuje Krajský pamiatkový úrad Žilina za nutné použiť aj detektor kovov.

Podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona archeologický výskum je oprávnený vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 35a ods. 3 písm. a) a c) a má poverenie od pamiatkového úradu alebo od ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie archeologického výskumu a archeologický ústav prostredníctvom osôb s odbornou spôsobilosťou; iná právnická osoba môže archeologický výskum vykonávať iba na základe oprávnenia vydaného ministerstvom.

Podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona náklady na pamiatkový výskum uhrádza vlastník kultúrnej pamiatky, vlastník nehnuteľnosti v pamiatkovom území alebo stavebník.

Podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona osoba podľa § 35a ods. 1 a § 36 ods. 4 je povinná oznámiť krajskému pamiatkovému úradu začatie pamiatkového výskumu najmenej päť dní vopred a ukončenie terénnej časti pamiatkového výskumu bezodkladne.

Podľa § 39 ods. 5 pamiatkového zákona osoba podľa § 35a ods. 1 alebo § 36 ods. 4, ktorá vykonáva pamiatkový výskum, je povinná predložiť výskumnú dokumentáciu pamiatkovému úradu na posúdenie. Pamiatkový úrad k predloženej výskumnej dokumentácii do 30 dní vydá stanovisko. V stanovisku uvedie, či výskumná dokumentácia spĺňa formálne a odborné náležitosti. Ak výskumná dokumentácia nespĺňa náležitosti, pamiatkový úrad ju vráti na prepracovanie a opätovné predloženie. Ak výskumná dokumentácia spĺňa všetky náležitosti, pamiatkový úrad ju zašle osobe, ktorá výskum vykonala, spolu so stanoviskom. Stanovisko pamiatkového úradu k výskumnej dokumentácii zasiela pamiatkový úrad aj osobe, ktorej bol výskum nariadený alebo povolený.

Podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona archeologický nález je vlastníctvom Slovenskej republiky.

Podľa § 40 ods. 8 pamiatkového zákona ak je správcom archeologického nálezu archeologický ústav alebo múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy, vedie evidenciu archeologického nálezu podľa osobitného predpisu. Ak je správcom archeologického nálezu pamiatkový úrad, vedie osobitnú evidenciu archeologického nálezu, ktorá vždy obsahuje zoznam vecí s uvedením identifikačných údajov a spôsob naloženia s týmto majetkom štátu. Pamiatkový úrad môže dať archeologický nález do výpožičky múzeu založenému inou právnickou osobou, ak sa archeologický nález našiel ním vykonávaným alebo financovaným archeologickým výskumom, pričom pamiatkový úrad môže uzavrieť zmluvu o výpožičke najviac na desať rokov.

Podľa § 40 ods. 9 pamiatkového zákona správca archeologického nálezu môže previesť vlastníctvo archeologického nálezu len na obec alebo samosprávny kraj do správy nimi zriadeného múzea alebo na Národnú banku Slovenska, a to bezodplatne. Správca archeologického nálezu môže previesť správu archeologického nálezu len na múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy alebo Slovenskú akadémiu vied. Archeologický nález sa ďalej chráni podľa osobitného predpisu. K archeologickým nálezom určeným na prevod správy alebo vlastníctva je osoba oprávnená podľa § 36 ods. 4 povinná priložiť výskumnú dokumentáciu posúdenú pamiatkovým úradom podľa § 39 ods. 10. Správca prijme archeologické nálezy primerane ošetrené a odborne popísané. Autorské práva oprávnenej osoby podľa § 36 ods. 4 zostávajú nedotknuté.

Požiadavky na obsahové náležitosti výskumnej dokumentácie z archeologického výskumu sú upravené v § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.

Zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky na vykonávanie archeologického výskumu je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave a na internetových stránkach Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

Krajský pamiatkový úrad Žilina toto rozhodnutie vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je záväzným stanoviskom podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Podľa § 44a pamiatkového zákona rozhodnutie podľa § 32 ods. 5 pamiatkového zákona odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť po troch rokoch, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahujú.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajský pamiatkový úrad Žilina. Odvolacím orgánom je Pamiatkový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

Toto rozhodnutie má povahu verejnej vyhlášky podľa § 26 správneho poriadku a musí byť vyvesené **po dobu 15 dní** na **úradnej tabuli mesta Martin** a na **úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina**, na **úradnej elektronickej tabuli Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, Bratislava (www.pamiatky.sk)** a na **Centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli www.slovensko.sk**, v časti „Elektronická úradná tabuľa“. Posledný deň vynesenia rozhodnutia je dňom jeho doručenia pre neznámych účastníkov konania.

Po uplynutí lehoty určenej na vyvesenie, žiadame bezodkladne túto vyhlášku zaslať späť na Krajský pamiatkový úrad Žilina s vyznačením uvedených údajov. Návratkou je možné zaslať e-mailom na adresu: podatelna.za@pamiatky.gov.sk

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Mesto Martin, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin, IČO: 00 31 67 92
– úradná tabuľa – zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:
Pečiatka a podpis

Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina
– úradná tabuľa – zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis